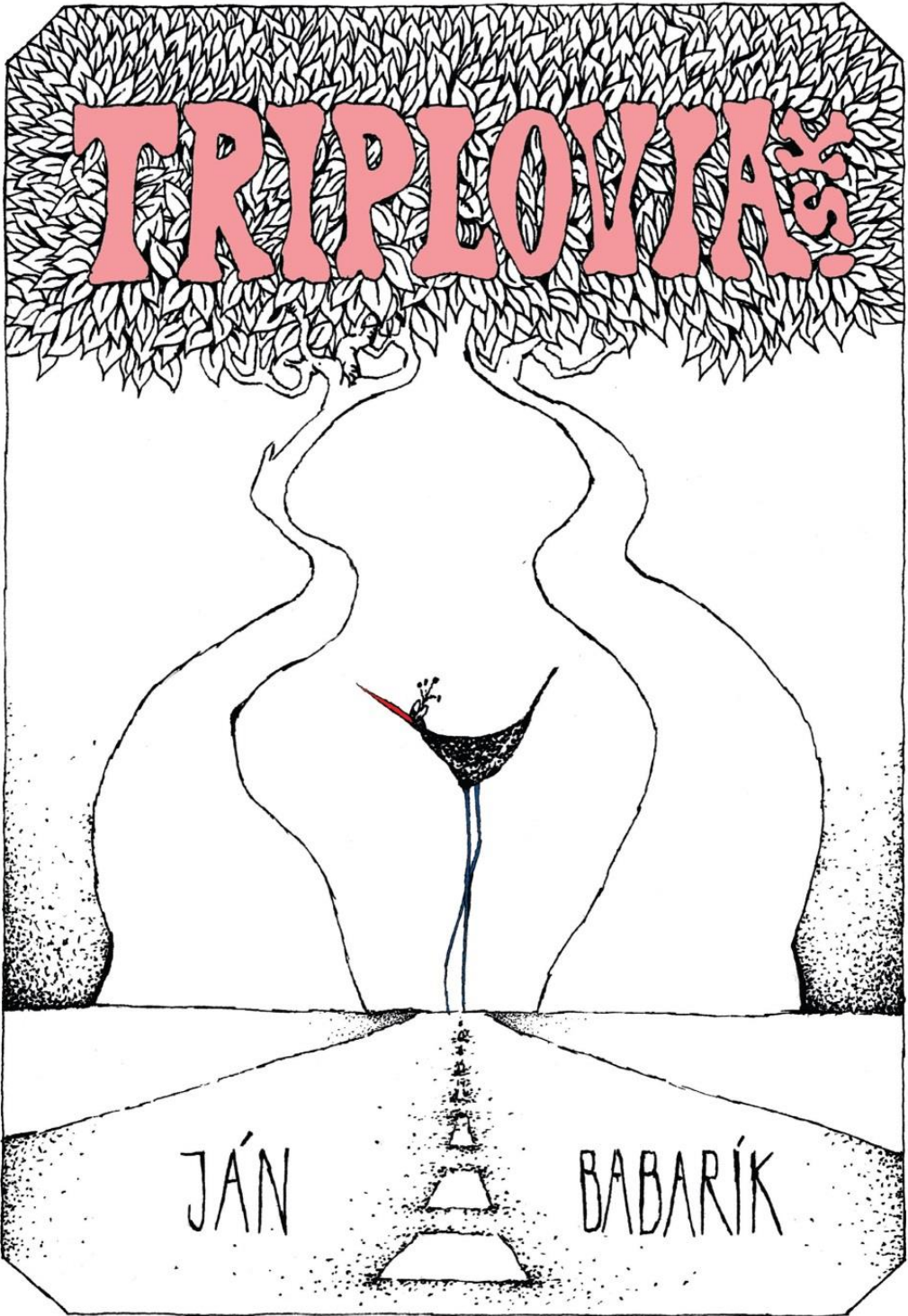

TRIPLOVIA*

JÁN

BABARÍK

Ján Babarík

TRIPLOVIA.SK

ÚVOD

Koruny stromov sa nad cestou takmer spájali a uličkou medzi nimi sa predieral stĺp mesačného svetla. Prešiel som poslednou prudkou zákrutou pred vrcholom Sorošky, preradil do trojky a natiahol sa za cigaretami. Vtedy do kužeľa mojich svetiel čosi spadlo zo stromu a hoci som takmer okamžite skočil na brzdu, narazil som do toho. S ohlušujúcim rachotom mi to preletelo cez pravú stranu auta a pristálo kdesi v tme za mnou. Po pár metroch sa mi podarilo zastaviť, síce trochu šikmo, ale stále ešte vo svojom jazdnom pruhu. Ostal som sedieť, snažiac sa uvoľniť kŕče v prstoch. Sústred'oval som sa na svoje paralyzované ruky, aby som oddialil riešenie nepríjemného problému – nielenže som si práve poškodil auto, ale neskoro v noci som v pustom lese ešte aj zrazil tripla.

Novej situácii však bolo treba čeliť. Vystúpil som do chladnej noci a pozrel dozadu. Pravdupovediac, nemal som v úmysle pomáhať, skôr som len nakrátko podľahol akejsi v génoch

zakódovanej civilizačnej povinnosti. Keby niečo, nikto nemôže povedať, že som len tak zdrhol.

Mesiace a hviezdy osvetľovali tmavú cestu a na jej okraji, asi pätnásť metrov za autom, som zbadal ležiacu, do kľbka skrútenú postavu. Tripl. Zletel mi zo stromu rovno pod kolesá. Išiel som rýchlo, to je pravda. Ale uznajte, ktorý somár mu kázal motať sa nad cestou o pol tretej v noci? S úľavou som zbadal, že sa postava pohla a dlhými rukami sa začala dvíhať.

Z lesa sa ozvali vzdialené výkriky ďalších triplov. Asi hľadali toho, ktorého som prešiel. Podľa nervozity v ich hlasoch som vytušil, že počuli pískanie mojich gúm a tušia, čo sa stalo. To tie opice vari nespia, alebo čo? Pred tromi či štyrmi mesiacmi som písal reportáž o chlapíkovi, ktorý kdesi na Považí prešiel malého tripla. Decko. Spadlo mu zo stromu pod kolesá tak ako mne. Chlapík zastal, snažil sa pomôcť a dieťa odviezť do nemocnice, lenže dospelí triplovia ho na mieste zabili. Toho chlapíka zabili. Normálne ho tam zlynčovali, pritom to ani nebola jeho chyba, chápete? Čo sa majú čo decká hrať cez deň nad cestou?

Hlasy sa približovali, minúta-dve a budú pri mne. Zrazený tripl sa hýbal, očividne žil, o čom som sa ako slušný človek presvedčil a tým som považoval svoju občiansku povinnosť za splnenú. Je čas zmiznúť. Nasadol som do auta a naštartoval. Môžete si myslieť, že som rasista a nebudem vám to zazlievať. Ja sa nehrám na

farizejského milovníka tejto prapodivnej ľudskej odnože. Teda... Keď som sám, tak sa na nič nehrám. A teraz ruku na srdce – koľkí z vás by boli radšej, keby triplovia na Slovensku nežili? Ja určite. A to idem do Košíc, lebo – a teraz sa podržte – píšem reportáž o pokojnom spolunažívaní triplov s *kontinentálnou* populáciou.

My už sme totiž kontinentálna populácia. Bruselskí úradníci už v záchvate korektnosti nevedia, čo vymyslieť. Ešte v deväťdesiatych rokoch sme boli väčšinová populácia. To vraj už v mnohých regiónoch nie je pravda. V anglicky hovoriacich krajinách sa nám dodnes hovorí *majority*. Tam kašľú na nejaké regionálne zvláštnosti.

Že už nie sme ani bieli, dobre. Akosi sme si zvykli, že spomínať farbu v súvislosti s pľeťou je rasizmus. Ale dobre, svet sa zmenil, my sa musíme tiež. Keď som bol mladý, bežne sa ľudia delili na normálnych a triplov. Dnes by vás za to, v lepšom prípade, zavreli. Čo je rasistické na tom, že sme normálni? Ved' kráčanie po zemi na dvoch nohách je predsa normálne a ľudské! Nie, my, Európania, milujeme svojich opičích bratov, preto sa považujeme za *kontinentálnu populáciu* a oni sú *stromoví ľudia - tree people*. Aj tak ich všetci voláme triplovia (to nie je odvodené od tree people, ale od kripel, he-he) a seba považujeme jednoducho za ľudí. Normálnych, väčšinových a bielych, čiernych, žltých, strakatých, jednoducho za ľudí kráčajúcich.

Ale o tej reportáži som chcel. Mám to napísať z viacerých pohľadov, ale v podstate to má vyznieť v prospech triplov. Má to ukázať, že sa tu všetci bohovsky milujeme a jedni bez druhých by sme boli stratení. Je to na objednávku, čo si budeme nahovárať. Zaplatia mi za to, tak im to ušijem na mieru.

Okrem toho, ja nie som až taký mrchavý, ako moje myšlienky. Myslím to úprimne, čo vám tu hovorím, ale to je skôr taký folklór, ako hnev. Chápate, ako to myslím? Keď prší, poviete poondiaty dážď. Keď sneží, tak je to poondiaty sneh. Pritom k tomu dažďu alebo snehu necítite nenávisť, máte len chuť si ul'aviť. Poondiaty triplovia.

Včera som bol v Trnave. Na Univerzite Cyrila a Metoda tam študuje viac ako sto triplov. Na všetkých ostatných slovenských univerzitách ich je dokopy okolo tristo. Dobré, čo? Dokonca aj nový rektor politológie je tam tripl. Nejaký profesor Dovalský. Mali by ste ho vidieť, ako sa potáca po chodbách fakulty s rukami skoro až po zem ako gorila. To je strašná psina vidieť tripla v obleku. Zo všadiaľ mu trčia ryšavé chlpy, ktoré na tej ich bledej koži vyzerajú ako slama. A k tomu krátke nohy, dlhý trup a ručiská hádam poldruha metra dlhé. Sranda, že sa im tie hnáty takto ponat'ahovali za tých, ja neviem koľko, dvadsať tisíc rokov, čo žijú na stromoch. Hotové šimpanzy. No dobre, viem, hlavy majú ako

ľudia, s tou srst'ou to dnes už tiež nie je také divoké ako na stredovekých freskách, ale prečo im nepridať?

Dovalský mi asi dve hodiny rozprával o ich histórii, ako sa ich predkovia v Škandinávii ukryli do lesov pred rozpínavosťou kontinentálnych kmeňov praľudí z územia dnešného Ruska, ako začali žiť na stromoch, bla-bla-bla. To dnes pozná každý. Mňa len šťve, že tam nezostali. Ešte pred päťsto rokmi sa na nich vo väčšine Európy normálne poľovalo, ako na diviaky alebo na bažanty. Kto zabil tripla v cudzom chotári, bol pytlík, nie vrah. Potom, ako sa porozliezali po všetkých krajinách, ich naši predkovia začali považovať za ľudí, predávali im lesy, aby si v korunách stromov mohli budovať dediny a mestá, obchodovali s nimi, bok po boku bojovali proti rôznym nepriateľom z Ázie a bohvie skade.

Nevravím, že ich treba nejakým spôsobom... že sa ich treba akože zbaviť, alebo čo. Len si myslím, že s tou podporou a korektnosťou to netreba preháňať. Všetko treba dávať v správnom množstve – príliš veľa škodí v konečnom dôsledku viac, ako príliš málo.

Ale to je jedno. Chcem povedať toto: Môj starý otec, keď bol v mojom veku, videl živého tripla možno desaťkrát do roka. Ja mám možno desaťkrát do roka deň, kedy žiadneho nevidím. A kto ich bude živiť o pár rokov? Robiť sa im nechce, že vraj je neľudské

nútiť ich chodiť po zemi, ale to máme začať stavať fabriky na stromoch? Nebojte sa, keď si treba ísť po podporu, tak sa prechádzajú po mestách ako primadony. Ale keď treba ísť do práce, tak ani bohovi. To im už chôdza po zemi spôsobuje bolesti. Vedia sa len vyvaľovať na konároch, plúť po chodcoch a vykrádať záhrady.

Zaradil som jednotku a chcel som prudko vyraziť. Bol som pripravený bez výčitiek opustiť miesto činu. Vtedy som kútikom oka zazrel niečo, z čoho ma skoro porazilo. Ani nie pol metra od môjho spusteného okna stál v predklone tripl s rukami zapretými do kolien a pozeral na mňa. Videl som len dlhé spustené vlasy a odraz mesiaca v tých zverských upírích očiach. Zasekol sa mi dych a na okamih som zamrzol. Vzápätí som dupol na plyn, ale prirýchlo som pustil spojku. Auto skočilo meter či dva dopredu ako chromý jazdecký kôň a zdochlo. Tak toto bude zlé, veľmi zlé.

„Pomoc,“ ozval sa do ticha tripl slabým, ženským hlasom. Triplica? Prinútil som sa pozrieť do spätného zrkadla. Skutočne, bola to žena. Už som to videl celkom jasne. Vyklonil som sa z okna a pozrel na ňu. Mesiac svietil ako neónka, presvecoval jej tenké letné šaty, pod ktorými som videl obrisy prs a bokov. Krátke hladké nohy, ktoré jej vyliezali spod šiat, mala dorážané a krvavé. Čierne krvavé fláky som jej videl aj na tvári a na rukách. Aj tmavé

vlasý mala miestami lesklé od niečoho mokrého, čo mohla byť len krv.

„Pomôžte mi,“ povedala slabým hlasom.

„To vás som prešiel?“ spýtal som sa ako idiot. Mlčala, zdalo sa mi, že prikývla. Vystúpil som z auta. Keď raz zrazíte človeka a ten vás žiada o pomoc, jednoducho nemôžete len tak mávnuť rukou a odísť.

„Čo vás bolí?“

Pozeral som jej do očí... Bolo to zvláštne, jakživ som nevidel takú peknú triplicu. Niežeby neboli medzi nimi pekné ženy, našli sa, čoby nie. Ale vždy ma odpudzovali tie ich chlpaté nohy a ruky. A svaly, najmä na rukách. To som neznášal, keď som videl niekde triplicu v letných šatách a na bicepsoch mala žily ako roxory. Táto bola iná, akoby ani neprežila celý život na stromoch. Bola jemná, krehká. Fakt, nerobím si srandu, krehká triplica.

„Odveziem vás do nemocnice, ak chcete.“

„Nie! Tam nie, prosím. Domov. Chcem ísť domov.“

Rozprávala čisto, bez toho ich natvrdlého prízvuku.

„Odvezte ma domov, prosím,“ zopakovala ešte raz.

Vyzeralo to tak, že ju predstava nemocnice vyplašila. Z lesa sa ozval krik. Už boli tak blízko, že som počul, ako chodidlami a dlaňami odierajú kôru stromov.

„To sú vaši,“ povedal som. Úľava sa vo mne miešala so strachom. Rozhodne som sa tam nechcel stretnúť so skupinou neznámych triplov. „Oni sa o vás...”

Žena, alebo skôr dievčina, sa ku mne naraz pritlačila, začala prudko dýchať a snažila sa vzpriamiť.

„Rýchlo, prosím vás... oni ma zabijú... Pomôžte mi.“

Jej hlas bol taký naliehavý, strach tak úprimný a hlboký, že som o jej slovách vôbec nepochyboval. Čo ako som sa nechcel do ničoho zamotať, nedokázal som ju vtedy odmietnuť. Hlasy z lesa sa blížili, muselo ich tam byť najmenej päť a podľa kriku boli riadne nahnevaní. Pomohol som jej do auta. Celá sa triasla a prešlo to aj na mňa. Kým som naštartoval, na cestu pred nami skočili dvaja statní triplovia. Holohlavé, hrubokrké gorily. Mal som pocit, že keby sa naštvali, tak by nás zhodili z cesty aj s autom. Prudko som šliapol na plyn a vyrútil sa rovno na nich. Niežeby som ich chcel zraziť, ale akosi podvedome som sa zľakol, že ak by som ich míňal zboku, tak by ma prevrátili. V poslednej chvíli mi napadlo, že sa neuhnú z cesty a ja budem musieť zastaviť, ak ich nebudem chcieť zraziť. Našťastie odskočili.

„Dúfam, že tu niekde nemajú auto,“ povedal som po chvíli.
„Nerád by som zažil nejakú naháňačku.“

Dievča mlčalo. Počul som, ako sa trasie, občas jej zaklepali aj zuby. Nohy mala pokrčené, akoby na sedadle čupela a nie sedela. Hladké opálené kolená sa jej leskli ako lampy.

„Je to pravda, že vás chceli zabiť?“ spýtal som sa. „Odveziem vás na políciu.“

„Videli vám značku,“ povedala.

„No a? Myslíte, že si ma potom nájdu? Kvôli tomuto?“

Pobavilo ma, že sa o mňa bojí.

„Musíme sa vrátiť. Videli vaše auto, vedia kde som,“ povedala a vystrašene sa poobzerala, akoby na nás útočili z boku. „Budú na nás čakať. Musíme ísť na opačnú stranu! Určite už niekomu zavolali, kto tam na nás čaká!“

Na to zabudni, moja zlatá, pomyslel som si. Keby nebola taká pekná, taká dráždivá, asi by som ju vyložil a kašľal na ňu. Ešte mi bude hovoriť, že sa mám vrátiť! Taxikára jej budem robiť!

Šoféroval som ďalej, akoby ani nič nepovedala.

„Zastavte prosím vás!“ vyštekla na mňa a vzápätí sa rozplakala.
„Zastavteeee!“

Znenazdajky sa mňa vrhla a mal som čo robiť, aby som nevyletel z cesty. Prudko som ju odhodil na jej sedadlo. „Čo blbneš, doboha!“

„Zastavte! Ja chcem odísť!“

Začala hľadať kľučku na dverách, aby si otvorila za jazdy. Ona to myslela vážne! Pribrzdil som a vyhodil smerovku.

„Počkaj,“ povedal som. „Prejdem za túto zákrutu a zastanem. Tu nemôžem. Potom si rob čo chceš.“

Poslúchla ma a sadla si. Nahlas smrkla a utrela si nos. Cez les prenikli záblesky svetiel protiidúceho auta. Stretnem sa s ním rovno v zákrute. Naraz sa tie svetlá roztancovali farbami policajného majáka. Uprostred zákruty som takmer narazil do policajného auta, ktoré zastalo priečne cez cestu, akoby sa snažili zastaviť nejakého gangstra. Keby som nespomaľoval kvôli jej hysterickému správaniu, asi by som ich nabral.

Na ceste stáli dvaja policajti s baterkami v rukách a signalizovali mi, aby som zastal. Keď ich uvidela, celá sa roztriasla.

„Pomáhajú našim pasákom. Oni im za to platia. V lesoch za Krásnou Hôrkou postavili bordel, kde držia dievčatá. Stromo... Triplice. Ja som tam bola dva roky, kúpili ma od rodičov, keď som mala štrnásť, oklamali ich...“

To ti tak budem veriť, pomyslel som si. Bohvie čo ukradla, alebo je narkomanka. Jeden policajt mi zaklopal na okienko. Druhého som nevidel, asi stál niekde za nami. Stiahol som okno.

„Čo sa deje? Skoro som do vás narazil.“

„Hľadáme jedno dievča,“ povedal policajt a zasvietil dovnútra baterkou. „To je ona,“ povedal. Pozrel som sa na ňu. Vo svetle baterky som videl, ako sa jej trasie brada a po líkach jej stekajú slzy.

„Čo vám stihla natárat?“ spýtal sa ma policajt, zatiaľ čo jeho kolega otvoril dvere pri dievčati a začal ju ťahať von. Ľudia, ešte som nezažil taký strach v priamom prenose, aký mala ona. Vydávala nesúvislé, nezrozumiteľné zvuky, triasla sa na celom tele a snažila sa ma chytiť za ruku.

„Utekla zo psychiatrie,“ povedal policajt.

„To... nie je... haaa... pravda,“ vzlykalo dievča. „Prosím vás, nedo... nedovoľte...“

Vyslobodil som si ruku z jej zovretia.

„Aj mi prišla nejaká čudná,“ povedal som policajtovi. „Taká... akoby mala absták, alebo čo. Vravela, že ju...“

Vtedy som si všimol postaršieho tripla v civilnom obleku, ktorý vyšiel z policajného auta a oprel sa oň. Bol útlý, alebo skôr štíhly, vlasy mal šedivé, nakrátko ostrihané a k nim upravenú mušketersku briadku. Oblečený bol v jednoduchom sivom obleku a okolo krku mal prehodený biely šál, ako nejaký variétny umelec.

Keď ho moja triplica zbadala, už jednou nohou na ceste, ale druhou stále bojujúc o svoje miesto v aute, od strachu sa jej podlomili kolená a bola by spadla, keby ju policajt pevne nedržel. Čo vám stihla natárat'? Tak sa ma to spýtal? Prečo stihla? Ako vedel, že som ju mal v aute len tak krátko?

„Že ju čo? Čo vám povedala?“

„Že ju... nikto nemá rád.“

Policajt sa zasmial. „Však si ju už niekto oblúbi, nebojte sa. Chod'te, pokračujte v jazde. My ju odvezieme do ústavu.“

Potom prešiel na druhú stranu a pomohol kolegovi s triplicou. Spolu ju viac niesli ako viedli k svojmu autu. Pomaly som naštartoval a upravil si pás. Pozeral som sa, ako ju tlačili do auta. Vzpierala sa. Ten tripl ju znenazdajky chytil za vlasy a druhou rukou sa rozohnal. Jeden z policajtov ho zastavil skôr, ako ju stihol udrieť. Niečo mu vravel a ukázal na mňa. Tripl sa potom ku mne otočil a dlhými rukami mi zlostne naznačil, aby som vypadol. Už nevyzeral ako variétny umelec. Teraz z neho išiel strach, z ktorého

sa mi zježili chlpy na šiji. Aj dievča sa ku mne otočilo. Oči malo vydesené ako ušťvaná srnka.

Pomaly som sa pohol, že prejdem krajom cesty okolo ich auta a potom, neviem, čo to do mňa vošlo, som pritlačil plynový pedál a vyrútil sa rovno na nich. Tripla som nabral predným blatníkom skôr, ako stihol odskočiť. Policajti sa snažili vyskočiť na svoje auto, aby som ich nezrazil. Natiahol som sa nabok a otvoril dvere spolujazdca, aby mohlo dievča naskočiť. Vklzlo dovnútra tak šikovne, že som takmer ani nemusel pribrzdiť.

„Daj si pás!“ zavelil som a šliapol na plyn. Fiat sa rozreval a vykašľal z výfuku kúdoly čierneho dymu. Trvalo možno šesťsedem sekúnd a mal som tam stovku. Kým oni stihli nasadnúť a otočiť sa na ceste, boli sme od nich dobrých dvesto metrov.

Triplica sa pripútala a mlčky sedela. Čo to robíš, chlape? vravel som si. Čo ak naozaj utiekla z nejakého ústavu a ja som kvôli nej zaútočil na policajtov? Pánabeka, za toto ma zavrú.

Síce som tú cestu nemal veľmi prejazdenú, ale som dobrý šofér. Rezal som to dolu kopcom dobrou stoštyridsiatkou, v zákrutách stovkou. Oproti mne sa s námahou plazil kamión a za ním niekoľko disciplinovaných svetiel. Policajné auto muselo byť za mnou aspoň dve-tri zákruty, lebo som ho v spätnom zrkadle ešte nevidel.

„Drž sa!“ zakričal som na triplicu a tesne pred kamiónom som pribrzdil. Hneď ako ma minul som uvoľnil brzdový pedál, zatiahol ručnú a urobil hodiny. Viem takéto triky. Trénovali sme to na parkovisku v Ružinove. Vtedy som ani netušil, ako sa mi to raz zíde. Keď spoza zákruty vyletelo policajné auto, to už som bol zaradený v protiídúcej kolóne, nalepený na kamión, aby ma nespoznali podľa predných svetiel. Preleteli okolo nás a rútili sa dole k Jabloňovu. Iste si vraveli: Kde ten parchant môže byť?

Hneď ako sa stratili za zákrutou, som kamión obehol cez plnú čiaru a vypustil z výfuku ďalšieho krakena. Tesnenie pod valcom som mal zodraté, preto toľko čierneho dymu pri každom šliapnutí na plyn.

Vracali sme sa teda späť na Rožňavu. Kým policajti zistia, že nie som pred nimi, budeme už ďaleko. Prejdem cez Rožňavu do Dobšinej, tam sa dám na východ a do Košíc.

„Tak hovor,“ povedal som, keď sa nám vrátil dych a pokoj.

Chvíľu bola ticho, dúfal som, že premýšľa a nie ignorantsky mlčí, potom začala: „Mala som štrnásť, keď ma kúpili od rodičov.“

„Blbosť. V dnešnej Európe nie je možné kúpiť dieťa a nechať ho zmiznúť. A čo v škole? Tam si to predsa museli všimnúť.“

„Oni prišli z dokladmi úradu toho splnomocnenca vlády pre stromových ľudí. Že mám ísť na internátnu školu. Naším to bolo jedno, keď im zaplatili. Keby vedeli, čo ma čaká, tak by to nedovolili. Veľa dievčat takto pozbierali. Ale len stromových, z tých najchudobnejších kolónií. Tam sa to nevyšetruje. Úrady poriadne ani netušia, koľko detí tam žije. Majú ich v počítačoch, posielajú peniaze rodičom, ale o deti sa nestarajú. Oni po našich osadách v korunách stromov loziť nebudú, nebojte sa. V lesoch za Krásnou Hôrkou vybudovali za peniaze z eurofondov v korunách stromov chránené dielne. Akože občianske združenie pre pomoc stromovým ľuďom, alebo čo ja viem čo. Ale namiesto chránených dielní tam ponúkali mladé dievčatá.“

Počkal som, kým si poplakala. Ešte stále som celkom neprestal ľutovať, do čoho som sa to namočil a netrpezlivo som čakal, kedy jej uverím. Vravela, že tam bola tri roky a že mala štrnásť? To má teraz sedemnásť. Kútikom oka som sa na ňu ešte raz pozrel. V tme som toho veľa nevidel, mesiac nám teraz svietil odzadu, ale základné krivky som rozpoznal. Bolo to...

Šaca. Za chvíľu som v Košiciach. Dost' bolo snenia, teraz sa treba sústrediť na cestu. Ale dobrá rozprávka, nie? Normálne ma to vzrušilo, tá predstava polonahej mladej triplice. Chlapi, dofučať! Nič nebude, som v aute sám. To som si vymyslel, tú triplicu a to

všetko okolo nej. Hádam ste si nemysleli, že by niekto urobil hodiny na Soroške? Tu v Šaci je už premávka dosť hustá a nie je bezpečné rozptyľovať sa takýmito predstavami. Ale aspoň mi cesta dobre prešla. To je choroba z povolania – stačí mi päť minút jednotvárnosti alebo nečinnosti a hneď sa mi pred očami začne odvíjať nejaký príbeh.

Vysvetlím vám ešte, ako som sa dostal k týmto predstavám, aby ste ma nemali za magora. V Rožňave na pumpe som tankoval. Mohli byť tak dve po polnoci. Pri pokladni som pred seba pustil chlapa, ktorý držal v rukách dve fľaše vody a niekoľko sendvičov. Aby mu to nespadlo, tak som ho pustil pred seba. Kým som platil ja, tak som cez okno výkladu videl, ako si sadol za volant starej bielej dodávky, v ktorej sedelo ešte zo päť chlapov. Asi sa vracali z nejakej týždňovky. Odišli smerom na Košice. Dobehol som ich tesne pod Soroškou. No a im spadol pod auto tripl. Ledva som za nimi stihol ubrzdiť. Ani som nevyšiel von, len keď som ich obiehal, videl som, ako stoja okolo neho (alebo nej) a rozprávajú sa. Jeden z nich, silný, vyšportovaný tripl v montérkach, sa ku mne ešte otočil a rukou mi kývol, že sa nič nestalo. Aj cez zavreté okná som ho počul, ako hovorí *šicko je v poriadku, idz het, chlope*. Alebo také niečo. A pokračoval som ďalej do Košíc. Takže preto sa mi začal v hlave premietiť ten príbeh. Keby som ho na benzínke nepustil pred seba, tak by som ju asi zrazil ja. A teraz by som s krásnou

triplicou unikál v ústrety romantickému dobrodružstvu. Normálne by som nedbal niečo také aj zažiť. Ale musela by byť pekná.

LEŠENÁRI I.

Pišta sa postavil k dodávke a zapálil si. Pozeral sa na svojich chlapov, ako kladú posledné drevené podlažky na najvyššie poschodie lešenia. Bolo ťažké postaviť to za tri dni okolo celej kostolnej veže, ale stihli to. Teraz ešte ostávalo naložiť na áviu všetky zvyšné rúry a odviezť ich do Topolčian do firmy, ktorá si ich najala. Potom môžu ísť domov. Počítal, že ak všetko dobre pôjde a cestou sa ešte zastavia niekde na večeru, v Prešove by mohli byť okolo pol štvrtej ráno. Potom tri dni voľna. Pôjde asi na ryby na Ružín. Možno so sebou vezme aj ženu, ale pravdepodobne mu bude stačiť len pivo. Aj tak by nešla.

Po vonkajšej strane lešenia obratne zliezal Feri, tridsaťročný tripl, ktorý s nimi pracoval len od minulého roka.

„Feri, bazmeg, zalez dovnútra!“ zakričal na neho Pišta.

„Neboj še, Piťu, ja nespadnem,“ zavolal naspäť Feri a aby ho našťval ešte viac, urobil na rúre stojku. O pár sekúnd už bol na

zemi a previnilo sa uškŕňal. „Ta nemožem za to, Piťu. Tomu še neda odolac. To vy ľudze nemožece pochopic.“

„Ved’ ty si tiež človek, tak sa tak správaj! Ak na nás kvôli tebe pošlú bezpečnosť práce, tak ty nebudeš môcť pochopiť. Koľkokrát som ti už vravel, aby si toto nerobil! Čo sa nevyblázniš na stromoch, ako ostatní triplovia?“

„Doraz bude tma, ta kto ma uvidzi? Na stromoch to neni ono, bo su bars nizke.“

Z lešenia už zliezli aj ostatní Pištovi chlapi. Bratia Dominik a Eči z Barce, síce ešte mladí, niečo málo po dvadsiatke, ale robotu si urobili. Obaja boli vysokí a štíhli, ako basketbalisti. Domino bol zodpovedný, rozumný, vodcovský typ. Eči sa o prácu veľmi nestaral, žil si svoje. Rozprával málo a keď niečo povedal, väčšinou to bola hlúposť, za ktorú ho vysmiali. Preto rozprával menej a menej, až jedného dňa zrejme nadobro skončí. Potom tam bol Laco Ondič, zavalitý štyridsiatnik, tiež tripl, rovnako ako Feri. V posledných rokoch pribral a brucho mu už začínalo prekážať, ale práce stále urobil za dvoch.

Pišta s Lacom Ondičom začínali spolu, pred sedemnástimi rokmi v Košiciach. Odvtedy už stavali lešenia skoro po celom svete. Prešli Bratislavou, Prahou, potom štyri roky stavali lešenia po rafinériách v západnej Európe, tam sa nechali naverbovať na

prácu v Kuala Lumpur, ale keď zistili, že tam namiesto železných rúr stále robia lešenia z bambusov, tak sa na to vykašľali a vrátili sa domov. Ondiča si tam chceli nechať, ponúkali mu mzdu, o akej sa mu doma nemohlo ani snívať. Skúsených a navyše aj rozumných triplov v juhovýchodnej Ázii veľa nemajú a tie ich bambusáky normálni ľudia postaviť nedokážu. Ale on bez Pištu nechcel a Pišta zase nechcel bambus.

Posledným prírastkom v ich partii bol už spomenutý tripl Feri Labanc z Kysaku. Bol mladý a mrštný ako lasica. Roky reprezentoval Slovensko v treeballe, ale kvôli zraneniu s tým prestal. Pišta ho zamestnal, lebo lešenárska partia sa bez šikovného tripla ťažko zaobíde. Kedysi mu stačil Laco Ondič, ale teraz bolo viac práce a Laco už nevládal tak ako pred rokmi. Feri bol dobrý pracant, spoľahlivý, ale kvôli tým hlúpostiam, ktoré občas na lešení robieval, Pišta už neraz oľutoval, že ho zobral. Stačilo, aby sa na ulici objavili nejaké mladé ženy a mohol si byť istý, že Feri zase bude robiť stojky, alebo skákať cez tri poschodia ako opica. Celé lešenie sa s nimi triaslo, keď začal blbnúť. Laco Ondič ho už kvôli tomu chcel párkrát aj zbiť, ale Pišta to nedovolil. Svojim spôsobom mali Feriho všetci radi. Mal vždy dobrú náladu a keď bolo treba, dokázal ňou nakaziť aj ich. A aj tá jeho šariština sa dobre počúvala. Najmä na strednom a západnom Slovensku to mali ľudia radi.

Naložili zvyšné rúry a bratia Domino s Ečim si sadli do ávie, aby ich odviezli. Pišta naštartoval svoju starú dodávku a s Lacom a Ferim išli dopredu. Stretnú sa vo firme, vyložia rúry, odstaví áviu, odovzdajú od nej kľúče a hajde domov na východ.

Na večeru sa zastavili na salaši v Partizánskom. Dali si guláš s knedlíkmi a pivo. Okrem Pištu, on nemohol piť, lebo šoféroval. Chlapi si kúpili pivo aj na cestu, Pištovi to neprekážalo. Keď vypili každý po tri-štyri pivá a k tomu si dali po cigarete, bol v kabíne dodávky smrad ako v krčme. Vtedy sa mu dobre šoférovalo. Chlpské auto má smrdieť. Bola to dobrá dodávka, mal ju už skoro pätnásť rokov. Starý Ford prerobený tak, že okrem dvoch ľudí vpredu sa v zadnej časti mohli pohodlne odviezť ďalší štyria. Boli tam štyri samostatné sedadlá, po dve za sebou na každej strane a medzi nimi, v uličke, mohli voziť náradie a dvojmetrové rúry alebo podlažky, ak bolo treba.

Za Rimavskou Sobotou mu pospali, ale to bolo jedno. Už ho to ich hulákanie a pokrikovania aj tak začínalo unavovať. Stiahol si okno, aby naňho fúkal čerstvý vzduch a pokojne šoféroval. Nebolo sa treba náhliť, na prázdnej ceste to z Rimavskej Soboty do Prešova urobí za dve hodiny. Dve a pol. Doma budú možno aj pred tretou.

Keď míňali Plešivec, vyliezol spoza hrebeňa Slovenského krasu mesiac. Bol taký jasný, že si Pišta mimovoľne sklopil tienidlo.

Potom sa nad tým zasmial. Sklápať si tienidlo kvôli mesiacu! To si musí zapamätať a potom to povedať chlapom, keď sa zobudia. Opäť ho vyklopil a zapálil si cigaretu.

V Rožňave zastal na benzínke, pretože sa potreboval trochu ponatáhovať a niečo prehryznúť. Vyhladol od Partizánskeho. Tankovať nechcel, to zvykol až v Jablonohe na Agipe. V Rožňave je drahé. Chlapi sa ani nezobudili, len Laco Ondič, ktorý sedel vpredu vedľa neho, čosi zavrčal a v polospánku si vyložil na palubovku tie svoje krátke triplovské nohy. Montérky sa mu povytiahli a odhalili silné lýtka pokryté hustými ryšavými chlpmi. Pišta kúpil zopár sendvičov a minerálku. Nejaký dobrák ho pustil pred seba, takže nemusel čakať v rade. Aj tak tam vlastne žiadny rad nebol, len traja ľudia, ale aspoň nemusel čakať. Keď sa vrátil do auta, chlapi sa zobudili. Jeden sendvič dal Lacovi, jeden sebe a jeden hodil dozadu, aby si ho rozdelili. Bolo mu jedno, kto ho zje.

Keď sa po desiatich minútach driapali hore Soroškou, chlapi už zase spali. Pištovi sa začínalo trochu driemať. Jedlo ho uspávalo. Ľutoval, že si nekúpil kávu alebo nejaký energetický nápoj. Mohol teraz popíj... Prudko skočil na brzdu a vykríkol. Laca Ondiča vystrelilo zo sedadla a narazil hlavou do čelného skla. Aj chlapi vzadu popadali a hrešili. Ozval sa náraz a auto zastalo.

„Co še stalo? Co še stalo?“ kričal Feri.

Pišta nehybne sedel, akoby premýšľal, či sa mu to všetko len nezdalo.

„Sa mi vidí,“ povedal po chvíli, „že mi spadol tripl pod kolesá.“

Laco Ondič si šúchal hlavu a po Pištových slovách sa natiahol dopredu a snažil sa cez čelné sklo pozrieť na cestu. „Niečo tam leží,“ povedal.

Všetci vyšli von, pomaly a disciplinovane jeden po druhom, akoby si išli len zapáliť. Nikto nechcel byť prvý. Pred autom na ceste bola nehybná postava tripla. Ležal na chrbte, oblečený v špinavých krátkych nohaviciach a pestrofarebnej košeli. Mohol mať štyridsať, možno aj päťdesiat rokov, očividne chudobný, zanedbaný alkoholik, ktorý sa zrejme vracal z dediny do lesnej osady a zaspal na konári nad cestou. Zobudila ho ich prichádzajúca dodávka, zl'akol sa a spadol.

„No bazmeg,“ povedal Pišta. „Skúste dakto, či dýcha.“

Feri si kl'akol a priložil triplovi prsty na krk, tam, kde predpokladal krčnú tepnu.

„Asi nedýcha,“ povedal. „Nič necítim.“

Aj Laco Ondič si kl'akol a odtlačil Feriho nabok. „To musíš takto,“ povedal a naklonil sa nad tripla, že si priloží ucho na jeho

hrud'. „Fuj!“ zvolal s odporom a vzpriamil sa. „To čo je za tripla? Smrdí jak prasa!“

„Auto ide,“ povedal Domino a kývol hlavou dozadu. Spoza ich dodávky sa pomaly vysunulo svetlo a za ním tmavé osobné auto. Pišta si až vtedy uvedomil, že za ním išlo už hore kopcom, videl ho v zrkadle.

„Feri, pošli ho het. Nech sem nečumí. Nemusí každý vedieť, čo sa stalo.“

Feri sa otočil a kývol vodičovi, aby pokračoval a nezastavoval. „Šicko je v poriadku, idz het, chuju!“

Auto zaprskalo, akoby sa zl'aklo, a z výfuku vypustilo kúdol hustého dymu. Keď osameli, Laco Ondič sa spýtal Pištu: „A čo teraz? Zavolaj policajtov, nie?“

„Hej, policajtov!“ vyprskol Pišta. „A ten bordel v aute im ako vysvetlím? Samé fl'aše, smrad, veď aj ja smrdím ako keby som presedel v krčme celý večer.“

Eči dobromyselne povedal: „Pišta, to musíme ohlásiť. Veď za tripla ťa zavrú ako za človeka!“

Laco Ondič vyskočil zo zeme, ani čoby ho vystrelili a natiahol sa päšťou po Ečim: „Ty ma nesar, ci boha!“

Našťastie, Pišta s Ferim stihli medzi nich skočiť a Laca chytili. Bratia ustupovali k autu a Eči sa ospravedlňoval: „Prepáč, Laco, ja som to tak nemyslel. Nemyslel som teba, pána beka! To sa tak hovorí ako vtip! Ako metastáza, chápeš?“

„Metafora, Eči,“ povedal Pišta a nasilu sa zachechtal, aby Laca upokojil. Ten však už bol príliš nakopnutý. Zrejme ho popudilo, že Eči, namiesto aby v tichosti vycúval, na neho ešte skúšal tie svoje srandičky. Pišta usúdil, že je najvyšší čas dostať situáciu opäť pod kontrolu, tak sa postavil medzi nich, mierne zodvihol ruky a okríkol ich tónom, aký používal v práci. To vždy zabralo.

„A teraz ticho! Laco! Ticho tu bude! Teraz nemáme čas na somariny! Musíme sa rozhodnúť, čo s triplom!“

„Ta nahajme ho tu,“ povedal Feri. „Tako idzme do chuja stadzi a hotovo!“

„Nemôžeme ho tu nechať,“ povedal Pišta. „Ak ho tu nájdú, vyhlásia v správach, že ho dakto zrazil a ušiel z miesta nehody a ten chlap pred chvíľou nás videl. A stál tu za nami dlho, veď on by si možno aj na ešpézetku spomenul.“

„Jak spomenul? Šak še skoro dosral, kedz som ho okriknul. Ši nevidzel toten...“

„A čo chceš robiť, Pišta?“ spýtal sa Laco Ondič. „Neviem, čo špekuluješ. Nepil si, nebola to tvoja vina, dosvedčíme ti. Tak čo špekuluješ?“

„Špekulujem, lebo by mi papiere zobrali a z pokuty by som si to mohol hodiť. Tuto dole je značka, že ponad cestu vedú chodníky triplov, rýchlosť je tu znížená na štyridsiatku, ja som išiel najmenej osemdesiat. Brzdná dráha tu ostala ako ... oná... mliečna dráha. Ten debil musel byť ožratý alebo sfetovaný, spadol mi rovno pod auto. Alebo tam spal. Alebo skočil, bazmeg.“

„Oni tam tak, v tých lesných osadách,“ začal Eči, ale Laco Ondič ho umlčal pohľadom.

„Ta čo zrobíme?“ spýtal sa Feri.

„Neviem,“ povedal Pišta. V skutočnosti mal plán, ale chcel, aby to navrhol niekto z nich. Naložiť tripla do auta a zhodiť ho na neďalekom odpočívadle zo skaly. Nájdú ho možno až o pár týždňov a aj to hádam desať kilometrov odtiaľto. Možno nikomu ani nenapadne, že ho zrazilo auto, ale že sa sfetoval a spadol zo skaly. Ved' kto by už vyšetroval smrť tripla z osady? Len nech to navrhne niekto z nich.

„Tak ho teda naložíme do motora,“ povedal Laco Ondič, „a vyložíme ho o nejakých dvadsať kilometrov od tadeto. Zajtra ho nájdú a v správach povedia, že neznámy šofér zrazil tripla

pri Moldave. Ten debil čo tu bol si to nedá dokopy. Ved' koho by to..."

„Hýbe sa!“ zvolal Domino tak prudko, že sa všetci zľakli. Pozreli sa na ležiaceho tripla a skutočne - pohýbal jednou rukou, potom druhou, chvíľu sa snažil nadvihnúť hlavu, ale tá mu len odkvacla a tupo klepla o asfalt, potom zase znehybnel. Tentokrát už však bolo zreteľne vidieť pohyby hrudníka pri dýchaní.

„Žije, bazmeg,“ zamrmal Pišta. Nemal z toho veľkú radosť. Jeho situácii to nijako nepomohlo. Dole v lese, asi pol kilometra pod nimi, uvidel svetlá prichádzajúceho auta. Necelá minúta a je pri nich.

„Rýchlo,“ povedal a chytil tripla pod pazuchy. Na rukách zacítil vlhko a striaslo ho od hnusu. „Chyťte ho niekto za nohy, naložíme ho. Ide auto.“

Domino sa prvý odhodlal a pomohol mu naložiť tripla cez zadné dvere do uličky medzi sedadlami. Rýchlo naskákali dnu a keď prichádzajúce auto vyliezlo zo zákruty za nimi, už boli v pohybe.

„Rošvic!“ zvolal Feri zozadu na Pištu. „Rošvic švetlo, Piťu! Ta to kref, abo co to z ňeho ceče!“

Pišta spomalil a počkal, kým ho prichádzajúce auto predbehlo a potom spínačom nad hlavou rozsvietil svetlo v kabíne.

„Krv!“ zvolal Eči. „Vyteká spod neho krv!“

„To neni krv,“ povedal Domino. „Čo to je?“

„Pivo še mi rozlilo,“ povedal Feri a v jeho hlase sa miešala úľava s ľútosťou. „Ciii, jaka škoda!“

Pišta vypol svetlo a okríkol ich: „Robte hlúposti, nech nás dakto vidí!“

Laco Ondič sa napil minerálky z fľaše a ponúkol aj Pištovi. V kabíne sa rozhostilo ticho. Prvýkrát od nehody nikto nič nevravel. Už prešli cez sedlo Sorošky a začínali klesať. Mesiac im zbokú tak osvetľoval cestu, že by mohli ísť aj bez svetiel. Zozadu sa ozval bolestný, hrdelný vzdych.

„To bol on?“ spýtal sa Pišta.

„On,“ povedal Domino.

„Musíme ho odviezť do Moldavy do nemocnice,“ povedal Laco a uprene sa zadíval na Pištu, čakajúc odpoveď. Pišta chvíľu mlčal, potom cez takmer zovreté pery povedal: „Myslel som, že ho len niekde vyložíme.“

„Nemôžeš ho vyhodiť, keď žije.“

„Kvôli nejakému alkoholikovi mám riskovať papiere?“

„Oni sa na to budú tak pozerat', že si ho kvôli papierom nechajú zomrieť. A my tiež,“ povedal Domino.

„Jak vy tiež? Aj vy ma chcete súdiť, či čo?“

„Ale nie. Tak som to myslel, že ak ho vyhodíme z auta, tak budeme všetci páchatelia.“

„Tak keď nás zavrú, postavíme lešenie v každej slovenskej base!“ zvolal Eči a začal sa smiať. „Basista esero!“

„Robíme, i keď šedzime!“ pridal sa Feri so sloganom.

„Zavezme ho do nemocnice,“ naliehal Laco Ondič. Nemal žalúdok na to, aby toho človeka len tak vyhodili na kraj cesty. A to nie preto, že aj on sám bol tripl. Rozhodne k tomu zranenému ožranovi necítil žiadnu rasovú spolupatričnosť. Chápal Pištove obavy a nemal mu to za zlé. Poznali sa takmer dvadsať rokov a vedel, že Pišta nie je zlý chlap. Ale nemožno predsa z auta len tak vyhodit' umierajúceho človeka! „Povieme, že sme ho našli na kraji cesty a hotovo.“

„Tak, jak hutoriš,“ povedal Feri. „On bude hovno znákec keď sa zobudí.“

Pišta stále váhal. Predná maska aj nárazník sú poškodené od nárazu, každý blbec zistí, že ho zrazil on. Určite tam bude aj nejaká krv, na triplovi kúsky laku z dodávky. To bude polícia všetko vyšetrovať. Ééééch, prečo ten opičiak nezomrel!

„Fúj, ako smrdí, bazmeg,“ znechutene povedal. Azda tým chcel chlapov proti zranenému triplovi mimovoľne poštváť.

„Už máme pootvárané všetky okná,“ povedal Eči. „Čo tam oni v tých osadách žerú hovná?“

„Aby si sa neposral,“ povedal Laco Ondič.

„Čo ti je furt, Laci,“ zastal sa Domino brata. „Ved' ty nežiješ v lesnej osade, tak čo sa tak zlostíš? To už nemôžeme ani povedať, že smrdí? Ved' ty s ním nemáš nič spoločné!“

„Ale, daj mi pokoj,“ odvrkol Laco.

Práve míňali benzínku Agip v Jabloňove. Pišta tam chcel tankovať. Nádrž mal už prázdnu, kontrolka svietila cez celú Sorošku, ale vari môže zastať na benzínke s umierajúcim triplom v kabíne? Ježišmária, to je noc!

„Tak čo, nezastaneš?“ spýtal sa Laco a pozrel na ukazovateľ paliva. „Ved' je prázdna nádrž.“

Pišta chvíľu mlčal, premýšľal, čo povedať. „Musíme vydržať do Moldavy. To neni ďaleko. Budem vyhadzovať rýchlosť dole z kopca.“

„Ci boha Piťu,“ zvolal zozadu Feri, keď to počul. „A jak to nevytríme? Co zrobime? Zakopeme tripla v jarku?“

„Ale vytríme, čo by nevydržalo,“ podráždene odvetil Pišta. „Ešte tam bude zopár litrov. A čo mám robiť, bazmeg? To mám zastať na pumpe plnej ľudí?“

Odmlčali sa. Všetci piati, vrátane Pištu vedeli, že benzínka je pred tretou v noci takmer prázdna a keby aj nie, kto by im čumel do dodávky? A keby aj čumel, uvidel by akurát tak ležiaceho tripla. Bolo im jasné, že Pišta stráca nervy, ale nikto si netrúfol mu to povedať. Ani Laco Ondič nie. „Rob, jak myslíš, Pišta.“

Keď sa opäť ponorili do tmy, ktorú prerezávali len ich dva kužele svetiel, Ondič sa spýtal: „A v Moldave čo? Zavezieš ho do tej nemocnice, alebo ho chceš zabiť?“

Pišta vybuchol: „Ako zabiť, Laco? Kto tu hovoril o zabíí?“

„No a čo chceš robiť?“

„Vyložiť ho len tak v dedine. Na kraj cesty. Dakto ho nájde a hotovo.“

„Teda zabiť. Ak umierajúceho vyložíš z auta na kraj cesty o tretej ráno, je to to isté, ako keby si ho zabil. Výsledok je rovnaký.“

„Ja kašlem na výsledok nejakého ožratého smradľavého tripla! Ja som mu nekázal, aby sa ožral tak, že zaspí rovno nad cestou a spadne mi pod kolesá!“

„Ale keby to nebol stromový človek, ale váš, tak by si ho odviezol, čo?“ rozčúlil sa Laco Ondič. „Ale keďže je to... TRIPL!, tak to pre vás, pánov, nie je človek!“

Takýto výbuch u inak pokojného Laca by za normálnych okolností Pištovi signalizoval, že niečo nie je v poriadku a zaradil by spiatocku. Lenže normálne okolnosti sa skončili pred pol hodinou.

„Akí páni! O čom to rozprávaš, bazmeg! To mám kvôli nemu prísť o papiere?“

„Jak kvôli nemu? On ťa prinútil aby si ho zrazil?“

Do hádky sa zapojili aj zadné sedadlá. „Keby sa neožral ako prasa...“

„A ty si bul keď o razy pijany, Dominku?“

„Ty sa do toho neplet', Feri...“

„Čo by sa do toho neplietol?“ otočil sa Laco Ondič a rozkričal sa dozadu. „Lebo je tripl jak ja? Nočak, Feri?“

„Nerevte mi tu okolo uší!“

„Au! Fero, čo ti šibe? Mňa chceš biť?“

„Ta ňekcem, Dominku, aľe co zrobim, kec ši taky chuj.“

„Podrž mu ruky, Eči, rozmlátim mu ten opičí... tú papuľu!“

„Zastav, Pišta!“ reval Laco Ondič keď pochopil, čo sa vzadu deje. Klakol si na sedadlo a dlhými silnými rukami začal mlátiť Ečiho s Dominom, ktorí sa vedno pustili do Feriho. Pišta zabrzdil na kraji cesty tak prudko, že popadali na zem. Zúrivo zdrapil Laca za golier a šmaril ho naspäť dopredu. „Aspoň ty maj rozum, keď ho oni nemajú!“ skríkol mu zblízka do tváre. Potom vybehol von a otvoril zadné dvere.

„A von!“ zavelil.

Chlapi sa pustili a poslušne vyšli na krajnicu, ako malé deti prichytené pri neposlušnosti. Parták je parták. Laco zapol výstražné smerovky a tiež vyšiel. Ferimu tiekla krv z nosa, Eči mal natrhnuté ucho a krvavý krk, Dominovi začínalo modrať a opúchať oko. Všetci boli nervózni. Jazda s umierajúcim človekom ich napumpovala adrenalínom, ktorý sa pýtal von.

„Bo ňemožece trimac hubu!“ vystrelil Feri.

„A teba sa kto pýtal!“ vrátil mu Domino rovnakým tónom.

„Čo naňho kričíš? Lebo je tripl? Si myslíš, že...“ kričal do toho svoje iracionálne argumenty Laco Ondič, svojou trochou prispel aj Eči a nakoniec to nevydržal ani Pišta a rozkričal sa tiež.

„Viac ako polovica triplov len chl'astá a robiť sa im nechce!“

„A co ty o tym znaš? Keľo tripli znaš osobne, co?“

„...ja som mu nekázal, aby...“

„...si beriete osobne, lebo ste úplní...“

„...ešte raz to povedz a...“

„De je Silicka osada?“

„... štátneho rozpočtu ide na to, aby triplovia mohli...“

„...čom ja to pociťujem tyž? Čom še na mňa...“

„De je Silicka osada? Ktoryn smeron?“

Všetci razom stíchli. Ako by ich oslovil duch, tak vyjavene sa otočili k dodávke. Pri otvorených zadných dverách neisto stál zrazený tripl. Knísal sa na krátkych tenkých chlpatých nohách ako

strom vo vetre a buranským nárečím triplov z lesných osád zopakoval svoju otázku: „De je Silicka osada? Ktoryn smeron?“

Chlapi na neho hľadeli, každý s otvorenými ústami, ako ich zabudli zavrieť uprostred vety.

„Nevien, ktorýn smeron to je.“

„Ja ho zabijem,“ povedal Laco Ondič a natočil sa k nemu s vystretou rukou ako žeriav. Pišta ho chytil za rukáv a natiahol hlavu k triplovi.

„Tebe nič neni?!“ skôr zakričal, ako sa spýtal. „My sa tu kvôli tebe hádame a ty, sviňa ožratá, ty žiješ?“

Tripl nechápal a zmätene zažmurkal. „De je Silická osada? Kcen sa napiť. Dajte mi piť.“

Len čo to dopovedal, už letel do auta ako vystrelený z kanóna. Feri si pošúchal dlaň. Tak dobre sadla na triplove líce, až ho zašťípala.

„Ci pana, ja ho roztrhnem jak hada. Jjja... ty chuju! Ta my še tu zos Dominkom i Ečíkom mlacime jak Rusi s Němcami a mladý pan špi?!“

A už sa dral za ním do kabíny, aby dokončil započaté dielo, ale Eči so Dominom ho chytili. „Kašli naňho, Feri, nestojí ti za to.“

„A vypadni z toho auta!“ zreval Pišta a podišiel k dverám. „On tam zaspal! Ten dobytok tam už stihol zaspať!“ zvolal s úžasom.

„Vypadni, ty smrad jeden! My nie sme taxík!“ zakričal Domino so zle predstieranou zlosťou. Nemohol si pomôcť, ale tešil sa, že je po všetkom. Najradšej by tripla vyobjímal, ale to sa nehodilo.

O chvíľu sa tripl prebral a s priblížým výrazom sa začal tackať von. Laco Ondič sa zboku oprel mohutnými ručiskami o dodávku a zatriasol ňou. „Vypadni, lebo ťa vytrasiem!“

Tripl bol konečne vonku a zmätene pozeral z jedného na druhého. Keď u nikoho nezbadal ani len záblesk priateľstva, neodvážil sa znovu si vypýtať alkohol. Radšej sa pomedzi nich vyplietol na cestu, prešiel cez ňu unaveným, knísavým krokom a namieril si to do tmy. Za cestou sa otočil a ešte raz sa spýtal: „A de je Silicka osada? Čo sa mi stalo?“

„Kašlime naňho, chlapi,“ povedal Pišta pohotovo, keď videl, ako sa Ferimu a Ečimu zaleskli oči.

„Veru,“ súhlasil Laco Ondič. „Pome domov.“

Asi po desiatich kilometroch im došla nafta a niekto z nich sa musel s bandaskou vrátiť na benzínku. Možno toho tripla znova stretol, ale to už je iný príbeh.

OBRAZY A VÔNE

Jakub Hanzel sa poobzeral po svojich študentoch v triede, hľadajúc súhlas.

„Poviem vám to inak,“ pokračoval. „Stromoví ľudia boli síce považovaní za oddaných nacistov, ale je to podobné zovšeobecnenie, ako keby ste tvrdili, že Slováci sú národom hokejistov.“

„Ved' aj sme,“ povedal jeho syn Igor a vyzývavo sa uškrnul.

Jakub Hanzel sa zasmial. Presne takúto odpoveď bol pripravený.

„Áno? Myslíš, Igor? A čo povieš na toto: Máme len trinásťtisíc registrovaných hokejistov, plus pár tisíc neregistrovaných rekreačných hráčov. Dohromady ani nie pol percenta populácie. Ale napríklad len v minulom roku u nás bolo odsúdených 30 000 ľudí za trestné činy. Sme teda národom kriminálnikov? Máme 50 000 poľovníkov. Sme národom poľovníkov? Ved' celé percento

Slovákov poľuje! A teraz rozmýšľajte so mnou: V nacistických jednotkách Wald-Einheiten bojovalo zhruba päťtisíc stromových ľudí, čo je menej ako jedna desatina percenta ich vtedajšej populácie v Európe. Čo mi na to povieť?”

Znova sa poobzeral po triede, tentokrát už spokojnejšie.

„Sme národom hokejistov,“ znova sa ozval Igor, neunúvajúc sa prihlásiť alebo postaviť. Niežeby tým demonštroval výsadné postavenie syna gymnaziálneho profesora, len ho téma tak pohltila, že zabudol na pravidlá.

„Pokračuj.“

„Síce máme málo hráčov, ale všetci im otvorene fandíme. Fandí rozhodne viac ako polovica národa, s čím sa nemôžu pochváliť kriminálnici alebo poľovníci. Ani v Amerike toľko ľudí nefandí hokeju, ako u nás.“

„Tam fandia skôr klubom. U nás sa fandí reprezentácii a to len preto, lebo sa jej darí. Občas.“

Igor rezignovane zdvihol ruky. „Nebudem sa hádať, oco. Tak sme teda národom hokejovej reprezentácie. Tak, ako Triplovci boli národom Wald-Einheiten, pretože im fandili. A fandili im napriek...”

„...to sa nedá takto jednoznačne...”

„...napriek tomu, že Wald-Einheiten boli ešte horší ako gestapo. Ešte aj Ustašovci k nim mohli chodievať na stáże.“

Jakub Hanzel začal byť mrzutý. Páčilo sa mu, že študenti nechcú prijať jeho názor bez boja. To svedčalo o záujme. Len sa mu na tom nepáčilo, že to je práve jeho syn, kto s ním nesúhlasí najhlasnejšie. Akoby tých osemnásť rokov spoločného života na ňom nezanechalo žiadnu pečať.

„Treba sa na to pozrieť z pohľadu stromových ľudí, Igor. Študenti. V rozsiahlych pogromoch v dvadsiatych a tridsiatych rokoch bola populácia týchto ľudí v Európe doslova decimovaná. Len v Poľsku ich medzi vojnami povraždili viac ako dvadsaťtisíc. Ani také obrovské množstvo obetí nevyhnalo ľudí na protest do ulíc. Nezastal sa ich nikto. V tridsiatom siedmom roku postrieľali POLICAJTI vo Vukovare za jeden jediný deň bez súdu a bez dôvodu 3700 stromových ľudí. V Mexiku, v Argentíne a v Japonsku stratili volebné právo. Mali strach, všade na svete mali strach o svoju holú existenciu.“

„Ja sa z tej traumy dodnes pomačievam,“ povedal polohlasne tripl Jozef Belko a celá trieda vybuchla smiechom.

Jakub Hanzel ich utíšil zdvihnutými rukami a zvýšeným hlasom pokračoval: „No a do toho prišiel Adolf Hitler, ktorý za najväčšie zlo nepovažoval ich, ale Židov. Dokonca sa ich verejne zastal, keď

vo svojom prejave k Reichstagu dňa 23. marca 1933 povedal čo? Nedávno sme to spomínali... Gaálová, čo povedal? Zase neviete? Gaálová... V dnešnej dobe nie je umenie veľa vedieť, umenie je skôr nevedieť nič. A vy ste umelec, to vám teda poviem. Hitler vtedy povedal, že tisíc Triplov je pre neho priateľnejších ako jeden Žid. Tým, samozrejme, nechcel povedať, že jeden Žid je pre neho takmer rovnako cenný, ako tisíc stromových ľudí. Toto dehonestujúce prirovnanie použil na vyjadrenie priority pri odstraňovaní neželaných ľudí z verejného života.

Rozhodne to od Hitlera nebol kompliment pre stromových ľudí. Napriek tomu však najprv v Nemecku a potom aj za jeho hranicami to utlmilo nepriateľské vášne voči stromovým ľuďom a namierilo ich na nového nepriateľa. No a stromoví ľudia, pre niekoho pochopiteľne, pre niekoho možno nie, však, Igor a spol?, Hitlera začali spontánne považovať za svojho ochrancu.“

„Čo však znamená,“ prerušil ho Igor, „že ich právom možno nazývať oddanými stúpenkami nacizmu a Hitlera.“

„V istom období bol jeho stúpencom aj Winston Churchill. Pred vojnou. Ako jemu, tak aj stromovým ľuďom zmenila až vojna postoj k Hitlerovi. Dnes ich rozhodne za stúpenčov neonacizmu považovať nemožno, sú skôr jeho obeťami.“

Posledné slová už hovoril za zvuku zvonenia, ktoré ohlasovalo koniec vyučovania. O to viac to študentov hnalo von, že bol piatok. Jakub Hanzel sa postavil za katedru a začal si baliť veci do aktovky. Trochu ho mrzelo, že si Igor s takou ľahkovážnosťou osvojuje radikálne postoje voči stromovým ľuďom.

Pozrel sa za odchádzajúcimi študentami a pohľadom sa stretol s Alenou Farkašovou. Usmiali sa na seba... Zdalo sa mu to, alebo naozaj bolo v jej smelom pohľade čosi lascívne? Odkedy chodí s Igorom, už to bude niekoľko mesiacov, zdalo sa mu, že sa na neho pozerá inak ako predtým. Koketne, až chlípne. Alebo si to len nahovára? Vari ho tá mladá lasička nezačala vzrušovať len preto, lebo spáva s jeho synom?

Aj predtým sa mu páčila, vždy bola akosi ženskejšia, ako jej spolužiačky. Používala mejkap dospelých žien, nie tie všelijaké perleťové poprašky, ako jej spolužiačky. Aj sa obliekala ako dospelá žena, bola vážnejšia, človek sa hanbil na ňu v triede zvýšiť hlas. Vždy bola taká, pamätal si ju od prvého ročníka. To mala len štrnásť alebo pätnásť rokov, ale keby ju stretol v bare, neváhal by jej vykať a objednať pohárik. Už vtedy vyzerala na osemnásť. Teraz, v maturitnom ročníku, by jej hádal dvadsaťpäť, s tým, že vyzerá mladšie.

Nemal o nej žiadne predstavy, kým nezačala chodiť s jeho Igorom. Odvtedy ju už vídal aj mimo školy, kde ju pred jeho

predstavivosťou nechránil školský poriadok, zažratý v krvi starnúceho učiteľa. Jedného dňa u nich prespala. V noci cez stenu počul, ako s ňou Igor súložil. Predstieral, že spí, aby sa s manželkou necítili trápne, že to počujú. Ráno, keď si v kúpeľni čistil zuby, tam Alena prišla v takmer priehl'adných tesných nohavičkách a vyťahanom Igorovom tričku. A vtedy sa to začalo. Oprela sa o stenu, akože čaká, kým sa on umyje. Videl jej všetko. Prsia, ktoré sa priam pýtali do rúk, vagína (kristepane, to je výraz, znie to ako typ traktora) sa drala von zo všetkých strán, dosť, dosť!

Prinútil sa myslieť na iné veci a odišiel z triedy. Študenti už boli dávno preč. Čo to je za nezmysel, vzrušovať sa predstavami o synovej priateľke? Je to ešte erotika, alebo už diagnóza?

Uvedomil si, že sa s Igorom nedohodol na večer. Majú ísť na grilovačku k Papadunčekom, hádam o tom Igor vie. Možno privedie aj Alenu. Nebolo by zle.

Pred školou naňho čakal kolega Sliacky. Telocvikár. Slizký, intrigánsky had. Tričko mal ako vždy zakasané v nohaviciach a tie – ako vždy – vytiahnuté až nad pupok, takže sa mu rozparok nechutne zarezával do prirodzenia. Čierne fúzy si každým rokom skracoval a zužoval. Ešte pár rokov a bude ako Hitler.

„Nezájdeme na bowling?“ opýtal sa Jakuba a naširoko sa usmial. Mal obrovské, rovné zuby, biele a lesklé ako drahé kamene. Pýcha miestnych stomatológov. Kým ich mal krivé, žlté a svoje, tak sa toľko neusmieval.

Jakub naňho nebol pripravený, nevedel, čo si narýchlo vymyslieť.

„Teraz nemôžem,“ povedal a snažil sa prejsť okolo neho. Sliacky sa zasmial a žoviálne ho potľapkal po pleci.

„Ty nikdy nemôžeš, keď sa treba hýbať, čo? Trošku si ponatáhovať svaly, zabojsť s vekom. Čo?“

Jakub sa usmial a zrýchlil krok. Stráviť akýkoľvek čas so Sliackym bolo preňho plytvaním životom. Okolo nich prechádzala skupina študentiek. Štvrtáčky. Vyzerali ako roztlieskávačky z klipu Britney Spears. Sliacky na ne vyceril tesáky, svalnatou rukou chytil Jakuba okolo pliec a zatriasol ním. „Nedostanem ťa do telocvične ani párom koní!“

Jakub sa tiež zasmial, aby sa pred študentkami cítil menej trápne.

„Idem za mamou, sľúbil som jej, že sa tam dnes po práci zastavím,“ povedal, hoci to nebola pravda.